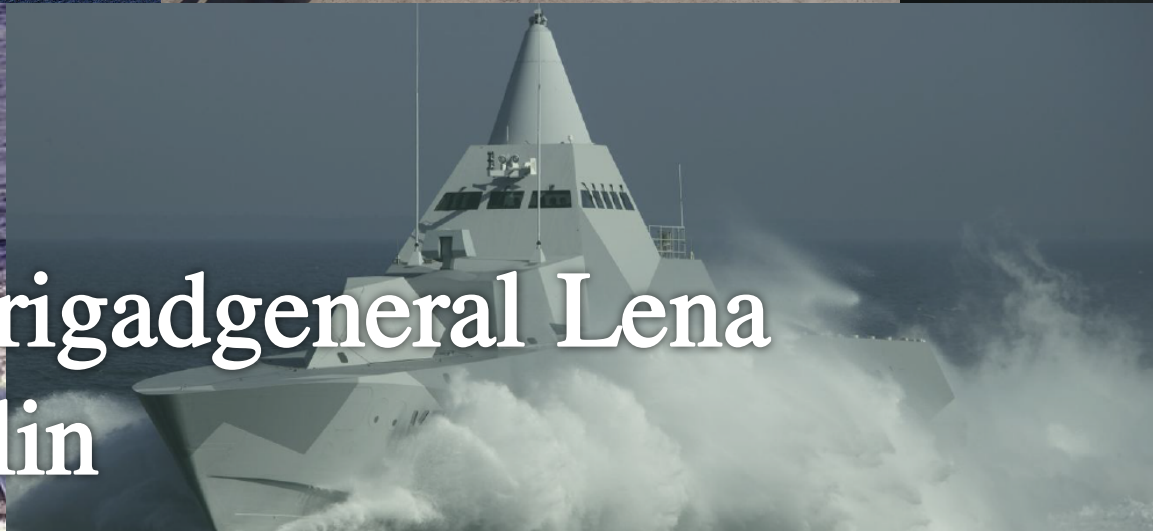

Resiliens i en förändrad omvärld

Brigadgeneral Lena Hallin

AGENDA

- Kort presentation inklusive Försvarets uppdrag
- Förändrad omvärld och förändrat samhälle – hur ser hotbilden ut?
- Förändrat försvar – militärt och civilt
- Totalförsvarskonceptet
- Trender, möjligheter och hot - informationssäkerhet

FÖRSVARSMAKTENS UPPGIFTER

Försvarsmakten bidrar till Sveriges säkerhet genom att enskilt och tillsammans med andra myndigheter, länder och organisationer lösa följande uppgifter:

- Upprätthålla tillgänglighet i fred samt vara beredda att inta höjd beredskap för att kunna förebygga och hantera konflikter och krig, skydda Sveriges handlingsfrihet inför politisk, militär eller annan påtryckning och om det behövs försvara Sverige mot incidenter och väpnat angrepp

FÖRSVARSMAKTENS UPPGIFTER

- Främja vår säkerhet genom att delta i operationer på vårt eget territorium, i närområdet och utanför närområdet
- Upptäcka och avvisa kränkningar av det svenska territoriet och i enlighet med internationell rätt värna nationella suveräna rättigheter och intressen i områden utanför territoriet och
- med befintlig förmåga och resurser bistå det övriga samhället och andra myndigheter vid behov

FÖRÄNDRAD OMVÄRLD OCH FÖRÄNDRAT SAMHÄLLE

Teknikutvecklingen
Infrastrukturer
Tillgängligheten
Rationell drift

Just in time
Demografi
Internationalisering
Komplexitet och
beroenden

HOTBILDEN

Försämrat omvärldsläge

Komplex hotbild – varken entydigt eller territoriellt fokuserat – gråzon mellan fred och krig

Terrorism – instabilitet - flyktingströmmar

Öppna och dolda hot – olika medel

Politiska, psykologiska, ekonomiska och militära

Mer sårbart samhälle – men samtidigt starkare

HOTBILDEN

Utökad underrättelseverksamhet

Intensifierade cyberattacker och påverkans-
operationer

Påverkansoperationer

Påverkansoperationer är en samordnad användning och skräddarsydd blandning av diplomatiska aktiviteter, informationsoperationer, militära operationer och ekonomiska aktiviteter bortom en stats öppna, accepterade och lagliga aktiviteter för att uppnå sina politiska mål

HOTBILDEN- BEREDSKAP

Grundberedskap – kunna hantera ”normala störningar”
samhällets krisberedskap

Med krisberedskapen som grund kan förmågan att
hantera samhällsstörningar över hela hotskalan
utvecklas

Höjd beredskap och högsta beredskap – planera för
och kunna förbereda Sverige för krig

TOTALFÖRSVARSKONCEPT

Civilt och militärt försvar

Förändringar i uppgifter över tid – kalla kriget- mer komplext idag

Uppdrag av regeringen till FM och MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap) att 10 juni 2016 lämna förslag till gemensamma grunder (grundsyn) för en sammanhängande planering av totalförsvaret

TOTALFÖRSVARSKONCEPTET

Hela samhället måste ha en inneboende robusthet, uthållighet motståndskraft och förmåga att hantera komplexa händelser, det vill säga vara RESILIENT

Det militära försvaret är beroende av det civila samhället för att säkerställa sin operativa förmåga vid höjd beredskap och ytterst vid krig

Ökad kunskap och medvetenhet hos befolkningen och medborgarna – hur kan detta påverka mig och vad kan jag göra?

Gemensamma principer för samordning, prioritering och resursförstärkningar

Samverkan och ledning inför och vid säkerhetspolitiska kriser i Sverige eller i vårt närområde måste kunna ske under störda förhållanden och med korta ledtider.

Det yttersta hotet – väpnat angrepp- kommer vara dimensionerande

Kräver:

- Samlade lägesbilder och lägesanalyser med fokus på hot som riskerar att ge allvarliga nationella konsekvenser
- Kunna dela information med höga krav på robusthet och sekretess
- Larma och starta upp krisorganisationer på alla nivåer

Gemensamma principer för samordning, prioritering och resursförstärkningar

Svåra prioriteringar kommer att behöva göras under höjd beredskap men kan också behöva göras när det fredstida regelverket sätter ramarna. Det måste därför finnas kända principer för prioriteringar

Identifiera oklarheter – känd och accepterad beslutsmetod som är välövad

Kunna tillämpa regelverket

Bereda underlag för väl avvägda beslut

Gemensamma principer för samordning, prioritering och resursförstärkningar

Det civila försvaret ska bidra till FM operativa förmåga vid höjd beredskap och då ytterst vid krig. Förberedelser för detta ska genomföras eftersom det är prioriterat. Erfarenheterna från detta arbete ska också kunna användas för lösandet av uppgifterna att värna civilbefolkningen samt säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.

- Analysera och bedöma behov av förberedelser för förfogande och ransonering
- Genomföra företagsplanering

Att planera för det värsta

Krig och väpnat angrepp – låg sannolikhet för ett enskilt militärt angrepp på Sverige

Genom att planera och förbereda oss för det värsta kan vi bättre lära oss att hantera de dagliga hot, risker, incidenter, olyckor och kriser som inträffar

Hela samhället, statliga myndigheter, kommuner, landsting företag och befolkningen, måste omfattas och ha kunskap och förmåga samt vara riskmedvetna -Samarbete och övning - tillsammans

CYBERSÄKERHET OCH TRENDER INOM IT

Trendspaning mot framtiden

Strategiska beslut om informationssäkerhet tas alltid i en kontext där säkerhet vägs mot andra värden

Infosäkerhet en fråga om att skydda hela samhället mer än bara teknik

Lagar och praxis allt viktigare för god infosäkerhet som en fördel snarare än nackdel i den globala konkurrensen

Utveckling av programvara och tjänster ställer höga krav på både beställarkompetens och säkerhetsmedvetande för att uppnå tillräcklig säkerhetsnivå

Kalkylerad risk

IT- tjänster i moderna verksamheter är ofta komplexa och utspridda både fysiskt och organisatoriskt. Det får konsekvenser för säkerheten

Riskerna blir mer svårbedömda och beroendena mer svåröverskådliga

Större krav på beställarkompetensen även för att leva upp till lagkrav, exvis PUL

Vanligare med löpande bevakning och åtföljande åtgärder snarare än preventiva skydd

Allt mer information om oss själva och våra tekniska lösningar blir allmänt tillgänglig

Frågor om privatlivet aktualiseras allt mer

Ökad delning av info – vem äger data?

Snabb teknikutveckling – författningar och regler för informationsutbyte måste utvecklas

Informationssäkerhet har på senare år fått en växande säkerhetspolitisk dimension.

Informationsoperationer där internetbaserad propaganda kombineras med diplomati, lögner, medieutspel och traditionell militär verksamhet har blivit vanligt förekommande i väpnade konflikter = hybridkrigföring

Cyberspionage och cybersabotage har blivit allt vanligare som ett verktyg i den ” säkerhetspolitiska verktygslådan”

Internets möjligheter till fri och svårkontrollerad kommunikation leder till motreaktioner i flera stater

I det moderna samhället har så gott som all brottslighet en it-koppling

Ekonomiska drivkrafter – internetbaserad tjänstesektor har vuxit fram
Även riktad mot IT

- Det sker en ständig kapplöpning mellan angripare och försvarare

Förekomsten av programvara som identifierar sårbarheter samt enkla och billiga tekniska hjälpmedel för angrepp har sänkt tröskeln och satt vapnen i händerna på fler angripare.

Trots de tekniska sårbarheterna är människan i systemet ofta den svagaste länken

Bestämmelser – faktiskt säkerhet – steget kan vara längre än man tror

När samhället blir alltmer beroende av tekniska system måste dessa vara robusta

I det moderna samhället blir konsekvenserna av driftavbrott i informationssystemen större och mer svåröverskådliga

Riskhantering och kontinuitetsplanering blir allt viktigare för att uppnå robusthet, liksom förståelsen för den egna verksamhetens allt mer komplexa it-beroenden

CYBERSÄKERHET

